

Den tyska valstriden

Utrikespolitik

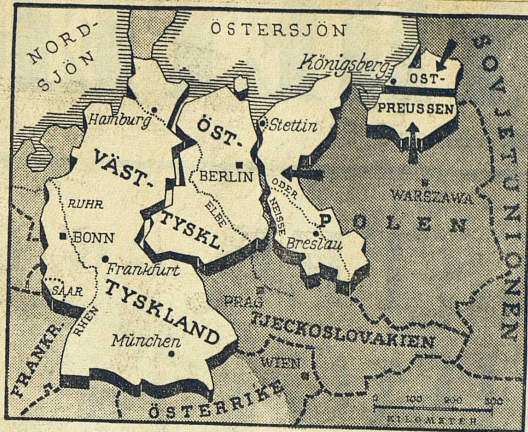
Debatten inför de tyska valen är ett slående bevis för hur real- och illusionspolitik blandas i dagens svåra och osäkra internationella läge. Motsättningen mellan de tre regeringspartierna och den socialdemokratiska oppositionen har förelagat sedan årtal och är i det väsentliga klar; koalitionen har genomdrivit en anslutning till Västern, socialdemokratin har — under bestämt betoning av sin antikommunism och sin allmänt västliga orientering — verkat för en neutralitetspolitik som skulle ge Tyskland möjlighet att genom köpslagen åt båda hållen vinna ökade fördelar. Men bakom denna konkreta konflikt hopar man inom de stridande lägren illusionerna om väldiga konsekvenser för Tyskland och världen. Man talar om Tysklands enande som det stora målet som kan vinnas, man talar om Västeuropas enande på samma sätt, och under valstridens sista dagar har rent av en genom ett system av garantier och pakter enad värld skymtat som följd av de tyska väljarnas ställningstagande i dag. Det är något gripande och samtidigt något ohyggligt i denna konkurrens, där man så ihärdigt och så hänsynslöst vädjar till väljarens ängslan, förhoppningar och bristande förmåga att överblicka läget.

Tysklands enande, det sägs av alla partier vara det stora målet. Öst- och Västtyskland skall bli en enda stat, det är det första ledet i framtidens politik. Men, väl att märka, blott det första ledet. Man förklarar sig också vägra att erkänna Oder—Neisse-linjen; Polen skall alltså avstå stora landområden till det enade Tyskland. Och därmed är inte programmet slut. Det gäller att återvinna gränserna av år 1937, deklarerar partierna, och att alltså inte bara skära ner det nya Polen, utan också förmå Ryssland självt att lämna tillbaka norra Ostpreussen. Adenauer och Ollenhauer påstår lika bestämt att de har receptet färdigt för denna oerhörda omvälvning, och de gör sitt bästa för att få valmännen

att tro att något sådant är möjligt — utan krig.

I CDU:s valprogram heter det att "vår huvuduppgift förblir att på fredlig väg återföra alla tyskar till det gemensamma hemlandet". För att nå detta mål är en europeisk försvarsgemenskap, nära anknuten till Atlantpakten, nödvändig. "Tron på möjligheten av Tysklands existens som neutral stat är illusorisk så länge den nuvarande spänningen i världen består." När väl den europeiska försvarsgemenskapen ordnats kan förhandlingar med Ryssland om Tysklands enande bedrivas med utsikter till framgång. Det är lättsinnigt och absurt, säger man, att påstå att denna den europeiska (västeuropeiska) gemenskapens politik innebär risker för arbetet på tysk enhet. Nej, tvärtom, svarar socialdemokraterna, senast i den omskrivna valbroschyr som kom ut för en vecka sedan. Om Tyskland sluter sig till Västern, är det otänkbart att Ryssland går med på att enhetstanken förverkligas. "Med den igen-släpna dörrrens politik" är både det tyska och det europeiska enhetsverket uppgivet. Det framhålls vidare att enandet av Tyskland och Europa — hela Europa — är något att omedelbart verka för; det tyska enandet är ett närliggande, inte ett fjärrliggande problem.

Tror politikerna på detta intima sammanhang mellan den egna linjens seger och Tysklands enande? Nej, de kan inte rimligen göra det, vid samtal med dem förstår man att de inte gör det. Skulle Ryssland, vare sig CDU:s eller socialdemokratin linje segrar, kunna tänkas släppa östzonen, i medvetande om att nästa steg blir Oder—Neisse-linjens uppgivande och åter nästa Ostpreussens avträdande — och hur går det sedan med Tjeckoslovakien, Polen, Baltikum och hela raden av satelliter och erövringar? Realiteten är att Tysklands enande — och ingenting är mera förstärkt — för tyskarna framstår som ett så avgörande mål att alla utrikespolitiska planer måste sättas i relation till denna tanke. Vad det i realiteten

Karta utvisande hur 1937 års tyska riksområde uppdelats på Väst-Tyskland, Östtyskland och Polen, varjämte norra delen av Ostpreussen med Königsberg (numera Kaliningrad) införlivats med Sovjetunionen.

gäller är om Tyskland omedelbart skall ansluta sig till Västerens försvarssystem eller ej. Och det måste ihäggas — observera här vår Berlinskrespondents återgivande av vad socialdemokratin presschef, Heine, sagt i sitt alltför reklamerede och diskuterade uttalande — att socialdemokratin inte tänker sig någon neutralitet på lång sikt, blott så att säga en neutralitetsposition för tillfället för att locka Ryssland till eftergifter. Att den grövsta illusionspolitiken är socialdemokraternas kan man under dessa förhållanden inte gärna förneka.

Under valstriden har illusionspropagandan blivit allt mera ohämmad. Västeuropa, hela Europa, hela världen får följa med i spekulatonerna kring det tyska eningsverket. Kommunisterna stöder socialdemokratin och hjälper därmed Adenauer, Dulles stöder regeringskoalitionen och hjälper därmed Ollenhauer. I denna atmosfär av upphetsade fantasier har de tyska väljarna i dag att rösta — vi kan utgå från att de i regel inte drivits till samma flykt från verkligheten som de politiska ledarna i deras tävlan, jakt och spel med stämningar.